

ใบงานที่ 4	หน้าที่ 1
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2
4	

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

จุดประสงค์การเรียนการสอน

จุดประสงค์ทั่วไป

- 1. เพื่อให้มีทักษะในการต่อวงจรไมโครคอนโทรลเลอร์
- 2. เพื่อให้มีทักษะในการเขียนโปรแกรมภาษาซีสำหรับไมโครคอนโทรลเลอร์
- 3. เพื่อให้มีทักษะในการใช้งานโปรแกรม Proteus ในการจำลองการทำงานของไมโครคอนโทรลเลอร์
- 4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

- 1. เตรียมเครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์ได้ถูกต้อง
- 2. ต่อวงจรไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อเชื่อมต่อกับอุปกรณ์สวิตช์ Button แบบ Active Low ได้
- 3. ต่อวงจรไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อเชื่อมต่อกับอุปกรณ์สวิตช์ LED แบบ Active High ได้
- 4. เขียนโปรแกรมภาษาซีของไมโครคอนโทรลเลอร์เพื่อจำลองการทำงานของสมการลอจิกเกตได้
- 5. ต่อวงจรและทดสอบการทำงานของวงจรไมโครคอนโทรลเลอร์ได้
- 6. ใช้โปรแกรม Proteus เพื่อต่อวงจรทดสอบการทำงานของวงจรไมโครคอนโทรลเลอร์ได้
- 7. ปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ประณีต รอบคอบ ปลอดภัย และเสร็จภายในเวลาที่กำหนด อย่างมีคุณธรรม จริยธรรม

คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

- 1. มีความซื่อสัตย์สุจริต
- 2. มีความอดทนอดกลั้น
- 3. มีความรักสามัคคีในการปฏิบัติงาน
- 4. มีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน
- 5. มีการคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือ วัสดุ และอุปกรณ์การปฏิบัติงาน

1. ใบความรู้เรื่องภาษาซีกับไมโครคอนโทรลเลอร์	1 ชุด
2. ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์	1 ชุด
3. บอร์ดใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ AT89C51ED2 , PIC16F877 และ ATMEGA32 อย่างละ	1 บอร์ด
4. มัลติมิเตอร์	1 ตัว
5. เครื่องโปรแกรมไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล AVR	1 บอร์ด
6. เครื่องโปรแกรมไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล PIC16F	1 บอร์ด
7. สายต่อวงจร	20 เส้น
8. คอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรม Proteus 7.8SP2	1 เครื่อง

ใบงานที่ 4	หน้าที่ 2
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2
4	

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

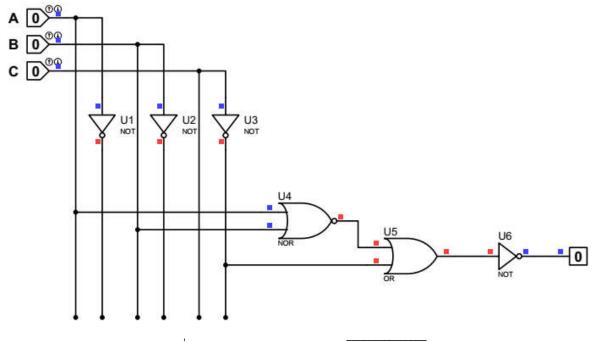
ข้อควรระวัง

ขณะปฏิบัติการทดลองห้ามหยอกล้อเล่นกัน และห้ามนำสายต่อลัดวงจรระหว่างขั้วไฟ Vcc 5V กับ GND **ข้อเสนอแนะ**

ควรตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือและอุปกรณ์ทุกครั้งก่อนใช้งาน รวมถึงควรศึกษาและปฏิบัติตาม ขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

ลำดับขั้นการปฏิบัติงาน (Step Operation)

จากสมการลอจิกเกต $\mathbf{Y}=\overline{(\overline{\mathbf{A}+\mathbf{B}})+\overline{\mathbf{C}}}$ และนำไปต่อวงจรลอจิกเกตตามรูปที่ 1.1 ซึ่งนักศึกษาได้ทดลอง และบันทึกผลลัพธ์ของการทดลองลงในใบงานที่ 3 แล้วนั้น สำหรับใบงานนี้นักศึกษาจะได้เรียนการเขียนโปรแกรม ภาษาซีเพื่อควบคุมการทำงานขาสัญญาณของไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูล MCS-51, PIC16F และ AVR ให้ทำงาน ตามสมการลอจิกเกตของวงจรในรูปที่ 1.1 เพื่อเปรียบเทียบกับผลการทำงานของวงจรในใบงานที่ 3

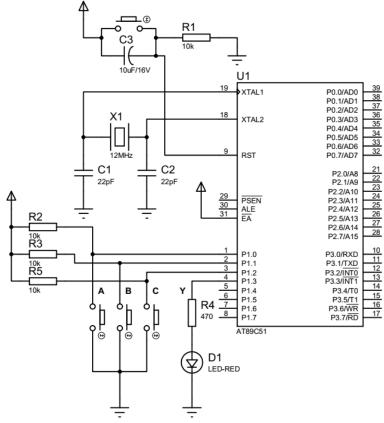
รูปที่ 1.1 รูปวงจรลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})+\overline{C}}$

1. ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ร่วมกับบอร์ดใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ AT89C51ED2 เพื่อต่อวงจรในรูปที่ 1.2 เพื่อจำลองการทำงานของสมการลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})}+\overline{C}$

ใบงานที่ 4	หน้าที่ 3
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

รูปที่ 1.2 รูปการต่อวงจรสมการลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})+\overline{C}}$ โดยไมโครคอนโทรลเลอร์ AT9C51ED2

2. จากวงจรในข้อที่ 1 ให้นักศึกษาเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างต่อไปนี้โดยใช้โปรแกรม Keil uVision3 ตาม ขั้นตอนในใบความรู้เรื่องภาษาซีกับไมโครคอนโทรลเลอร์ และทำการ Build โปรแกรมจนกว่าไม่เกิด Error เพื่อให้ได้ ไฟล์นามสกุล .hex เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

```
#include<reg51.h>
sbit iA = P1^0;
sbit iB = P1^1;
sbit iC = P1^2;
sbit oY = P1^3;

void main(){
    while(1){
        oY = !((!(iA|iB)))(!iC));
    }
}
```


ใบงานที่ 4	หน้าที่ 4
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2

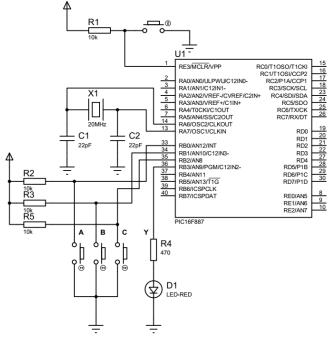
ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

3. จากข้อที่ 2 ให้นักศึกษาใช้โปรแกรม Proteus ISIS ทำการจำลองการทำงานของวงจรเปรียบเทียบกับการ ทำงานของวงจรจริง โดยการโหลดไฟล์นามสกุล .hex ลงบนตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ AT89C51ED2 ด้วยโปรแกรม Flip 3.4.7 และป้อนแหล่งจ่ายให้บอร์ดทดลอง พร้อมทั้งบันทึกผลการทดลองลงในตารางที่ 1.1

ตารางที่ 1.1 ตารางบันทึกผลการทดลองของวงจรตามรูปที่ 1.2

ลำดับของ		Input		
สัญญาณ	А	В	С	Υ
0	0	0	0	
1	0	0	1	
2	0	1	0	
3	0	1	1	
4	1	0	0	
5	1	0	1	
6	1	1	0	
7	1	1	1	

4. ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ร่วมกับบอร์ดใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC16F887 เพื่อต่อวงจรในรูปที่ 1.3 เพื่อจำลองการทำงานของสมการลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})}+\overline{C}$

รูปที่ 1.3 รูปการต่อวงจรสมการลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})+\overline{C}}$ โดยไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC16F887

ใบงานที่ 4	หน้าที่ 5
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

5. จากวงจรในข้อที่ 4 ให้นักศึกษาเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างต่อไปนี้โดยใช้โปรแกรม MPLAB X ตาม ขั้นตอนในใบความรู้เรื่องภาษาซีกับไมโครคอนโทรลเลอร์ และทำการ Build โปรแกรมจนกว่าไม่เกิด Error เพื่อให้ได้ ไฟล์นามสกุล .hex เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

```
#define _XTAL_FREQ 20000000
#include <xc.h>
#define iA RB0
#define iB RB1
#define iC RB2
#define oY RB3
int main()
{
    ANSELH = 0b00000000;
    TRISB = 0b00000111;
    while(1)
    {
        oY = !((!(iA|iB))|(!iC));
    }
}
```

6. จากข้อที่ 5 ให้นักศึกษาใช้โปรแกรม Proteus ISIS ทำการจำลองการทำงานของวงจรเปรียบเทียบกับการ ทำงานของวงจรจริง โดยการโหลดไฟล์นามสกุล .hex ลงบนตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ PIC16F887 ด้วยโปรแกรม MPLAB X ร่วมกับเครื่องโปรแกรม Pickit3 และป้อนแหล่งจ่ายให้บอร์ดทดลอง พร้อมทั้งบันทึกผลการทดลองลงใน ตารางที่ 1.2

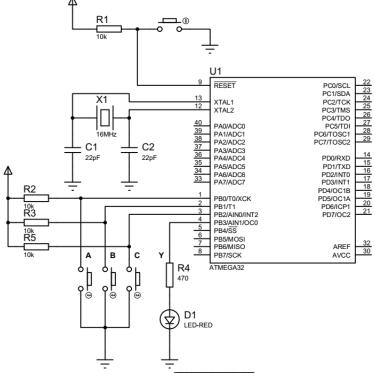
ใบงานที่ 4	หน้าที่ 6
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

ตารางที่ 1.2 ตารางบันทึกผลการทดลองของวงจรตามรูปที่ 1.3

ลำดับของ		Input		
สัญญาณ	А	В	С	Υ
0	0	0	0	
1	0	0	1	
2	0	1	0	
3	0	1	1	
4	1	0	0	
5	1	0	1	
6	1	1	0	
7	1	1	1	

7. ให้นักศึกษาใช้ชุดทดลองวงจรดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ ร่วมกับบอร์ดใช้งานไมโครคอนโทรลเลอร์ $\overline{ATMEGA32}$ เพื่อต่อวงจรในรูปที่ 1.4 เพื่อจำลองการทำงานของสมการลอจิกเกต $\overline{Y} = \overline{(\overline{A} + \overline{B})} + \overline{C}$

รูปที่ 1.4 รูปการต่อวงจรสมการลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})+\overline{C}}$ โดยไมโครคอนโทรลเลอร์ ATMEGA32

ใบงานที่ 4	หน้าที่ 7
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

8. จากวงจรในข้อที่ 7 ให้นักศึกษาเขียนโปรแกรมตามตัวอย่างต่อไปนี้โดยใช้โปรแกรม AVR Studio 6.2 ตาม ขั้นตอนในใบความรู้เรื่องภาษาซีกับไมโครคอนโทรลเลอร์ และทำการ Build โปรแกรมจนกว่าไม่เกิด Error เพื่อให้ได้ ไฟล์นามสกล .hex เพื่อนำไปใช้งานต่อไป

```
#include<avr/io.h>
#define F CPU 1600000UL
#define iA PINB0
#define iB PINB1
#define iC PINB2
#define oY PINB3
uint8 t uA,uB,uC,uY;
int main()
   DDRB = 0b11111000;
   DDRC = 0b11111111:
   DDRD = 0b111111111;
   while(1)
        uA = PINB & (1 << iA);
        uB = (PINB & (1 << iB)) >> 1;
        uC = (PINB & (1 << iC)) >> 2;
        uY = \sim ((\sim (uA|uB))|(\sim uC));
        uY &= 0x01;
        if(uY == 0) PORTB &= \sim(1<<oY);
        else PORTB = (1 << oY);
    }
    return 0;
}
```

9. จากข้อที่ 8 ให้นักศึกษาใช้โปรแกรม Proteus ISIS ทำการจำลองการทำงานของวงจรเปรียบเทียบกับการ ทำงานของวงจรจริง โดยการโหลดไฟล์นามสกุล .hex ลงบนตัวไมโครคอนโทรลเลอร์ ATMEGA32 ด้วยโปรแกรม AVR Studio 6.2 ร่วมกับเครื่องโปรแกรม AVR STK500V2 และป้อนแหล่งจ่ายให้บอร์ดทดลอง พร้อมทั้งบันทึกผล การทดลองลงในตารางที่ 1.3

ใบงานที่ 4	หน้าที่ 8
ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2
4	

ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี

ตารางที่ 1.3 ตารางบันทึกผลการทดลองของวงจรตามรูปที่ 1.4

ลำดับของ		Input		
สัญญาณ	А	В	C	Υ
0	0	0	0	
1	0	0	1	
2	0	1	0	
3	0	1	1	
4	1	0	0	
5	1	0	1	
6	1	1	0	
7	1	1	1	

แบบฝึกหัดท้ายการทดลอง

- 1. ให้นักศึกษาใช้บอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ AT89C51 ต่อวงจรและเขียนโปรแกรมภาษาซีเพื่อจำลอง การทำงานของสมการลอจิกเกต $Y=\overline{(\overline{A+B})}+\overline{C}+\overline{B}C+A\overline{C}$ พร้อมทั้งบันทึกผลการทำงานของวงจร
- 2. ให้นักศึกษาใช้บอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ PIC16F887 ต่อวงจรและเขียนโปรแกรมภาษาซีเพื่อจำลอง การทำงานของสมการลอจิกเกตจากฟังก์ชัน $f(A,B,C,D) = \sum m(0,1,2)$ พร้อมทั้งบันทึกผลการทำงานของวงจร
- 3. ให้นักศึกษาใช้บอร์ดไมโครคอนโทรลเลอร์เบอร์ ATMEA32 ต่อวงจรและเขียนโปรแกรมภาษาซีเพื่อจำลอง การทำงานของสมการลอจิกเกตจากฟังก์ชัน $f(A,B,C,D)=\pi$ m(0,2,8) พร้อมทั้งบันทึกผลการทำงานของวงจร

ใบงานที่ 4 หน้าที่ 9

S. V. C. S.	ชื่อวิชา ดิจิทัลและไมโครคอนโทรลเลอร์ รหัสวิชา 30127-2004	หน่วยที่ 2
	ชื่อหน่วย พีชคณิตบูลีน และการลดรูปสมการ	
ชื่อเรื่อง การใช้งานพอร์ตของไมโครคอนโทรลเลอร์ด้วยภาษาซี		
สรุปผลการทดลอง		